

Peter Verbaas over de flexibiliteit van groen onderwijs

‘Ze **willen** wel, maar *kunnen niet*’

Het CIV is geweldig, vindt Peter Verbaas. Hij praat vanuit brancheorganisatie Frugi Venta mee in ontwikkelteams van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap voor Tuinbouw. Meer raakpunten tussen bedrijfsleven en onderwijs zou mooi zijn, maar Verbaas ziet dat groen onderwijs in een harnas zit.

“Frugi Venta vertegenwoordigt de sectorbelangen van handelsbedrijven in groenten en fruit. We informeren en adviseren importeurs, exporteurs, groothandel, groentebewerkers, koelhuizen, iedereen die bij productie en handel betrokken is. Dat houdt in dat we aangesloten bedrijven op de hoogte houden van wat er speelt in de sector.”

“Onze belangrijkste uitdaging is marktkansen behouden en uitbreiden. Bijvoorbeeld door het verkrijgen van toegang tot nieuwe markten zoals China of India. Vaak gaat het dan om fytosanitaire eisen en douanetarieven. Ook willen we een bijdrage leveren aan meer consumptie van groenten en fruit. Een ander speerpunt is voedselveiligheid. Beide zaken raken heel sterk het imago.”

“We werken als het ware aan de achterkant van de sector, als een soort schakel tussen overheden en bedrijfsleven. Die twee werelden begrijpen elkaar vaak onvoldoende.”

“Ik ben secretaris van het bestuur en adjunct-directeur bij Frugi Venta. Ik heb er de leiding over de afdeling Voedselveiligheid en Kwaliteit en ik houd me ook bezig met logistiek en ict. Frugi Venta werkt sinds 1 januari met de Dutch Produce Association, de organisatie van telersverenigingen, in het GroentenFruit Huis.”

“Dat wij vanuit Frugi Venta meepraten met onderwijs komt denk ik omdat we de sector met een helicopterview bekijken. Als er mensen vanuit het bedrijfsleven mee willen praten, zijn ze meer dan welkom, maar zij moeten geld verdienen. De bedrijven die wij vertegenwoordigen, meestal mkb-bedrijven, hebben vaak de tijd niet om zich in het onderwijs te verdiepen.”

Stijgende verbazing

“Dat onderwijs is ook een andere wereld, vaak met zeer gedreven werknemers. Ze willen graag vooruit, maar zitten in het harnas van de overheid die in langere termijnen denkt. Ik snap ook wel dat je niet kan gaan jojo'en in je beleid, maar de overheid moet kunnen begrijpen dat het bedrijfsleven snel moet acteren. Als er een crisis uitbreekt, bijvoorbeeld omdat er iets in je product wordt gevonden dat er niet in hoort, kan je niet wachten. Dan moet er direct actie worden ondernomen. Dat is voor ons een uitdaging, elke dag weer.”

“Groen onderwijs ken ik vooral omdat ik het genoten heb. Het gehele spectrum, want ik ben

begonnen op de lagere tuinbouwschool in Boskoop en zat er ook op de middelbare tuinbouwschool. Vervolgens ging halverwege mijn studie de Rijks Hogere Tuinbouw in Utrecht over in de Hogere Agrarische School Delft, de voorloper van Inholland. Ten slotte heb ik buiten groen onderwijs nog gestudeerd aan de Erasmus Universiteit. Het was de langste weg, maar wel de leukste.”

“Via het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Tuinbouw maakte ik vorig jaar in april na zo'n twintig jaar opnieuw kennis met groen onderwijs. Ik dacht: wat gebeurt hier? Ik heb met stijgende verbazing bij de eerste vergadering gezeten, al die afkortingen en codetaal waar ik niets van begreep.”

“Ik mag deelnemen aan twee expert ontwikkelteams: Internationale handel en Logistiek. Voor allerlei thema's van het CIV is zo'n team gevormd. Steeds met zeven of acht mensen waaronder leraren van de opleiding en vertegenwoordigers van brancheorganisaties, in dit geval naast mijzelf ook iemand van Plantum NL (zaden).”

O, gaat dat zo

“De logistieke module is nog in een pril stadium, maar 'internationale handel' is al heel ver. Eind januari is die module gepresenteerd aan bestuurders van het onderwijs. Kijkend naar wat er speelt in de sector gaan we na wat we nog te weinig zien in de opleiding.”

“We willen uiteindelijk onderwijs en bedrijfsleven dichter bij elkaar brengen. Ik heb niet de illusie dat het onderwijs opleidt voor een bepaalde functie in een bedrijf, maar je krijgt er wel een belangrijke basis mee. Die moet zo goed mogelijk zijn en in een bedrijf leer je de bedrijfsspecifieke kneepjes van het vak. Dan is het wel handig als je zaken een keer gehoord hebt en ook een paar goede voorbeel-

‘Het onderwijs wil graag vooruit, maar zit in het harnas van de overheid die in lange termijnen denkt’

PETER VERBAAS (45)

Opleiding in groen onderwijs, in Boskoop, Utrecht, Delft
Erasmus Universiteit Rotterdam
Vier jaar general manager rozenteelt- en exportbedrijf in Israël
Verschillende functies, onder meer bij een fair trade bananenimporteur
Sinds 2009 Frugi Venta in Den Haag, adjunct-directeur
Lid CIV Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, ontwikkelteams
Internationale handel en Logistiek

den hebt gezien. Zo heb ik het destijds ook ervaren. Prachtig hoor, al die theorielessen. Maar dan kom je in het bedrijf en denk je: ‘O, gaat dat zo.’”

“Het topsectorenbeleid is soms lastig voor bedrijven, maar het CIV is geweldig. Het is nu heel spannend wat er met onze adviezen gebeurt op de zeven mbo-scholen met een opleiding waar dit speelt.”

“In de gepresenteerde module gaat het ook om voorbereiding op incidenten. Als er echt een incident plaatsvindt, kunnen de berichten zich via sociale media heel snel verspreiden. Je bent veel kwetsbaarder omdat de communicatie dan uit de hand kan lopen. Het is dan zaak om de juiste informatie te verstrekken. Dat is voor ons een belangrijk thema.”

“Bedrijven moet zich ook meer bewust worden van risico’s en de preventie van incidenten. Onderwijs heeft daarin een taak. Dat leerlingen zich beseffen: de manier waarop ik handel binnen ons bedrijf draagt altijd een bepaald risico met zich mee dat invloed kan hebben op de hele sector.”

“Ook in logistiek is veel winst te behalen. Niet

alle bedrijven zijn even goed in het beheren van hun data. De financiële data zijn wel in orde, maar als ze bijvoorbeeld transport met een bepaalde rederij regelen, kunnen ze vaak niet zeggen waarom ze juist voor die rederij kiezen.”

Zet de ladekast open

“Hoe dan ook, onderwijs en bedrijfsleven moeten elkaar veel meer vinden. Wij weten bijvoorbeeld niet wie we uit het onderwijs zouden kunnen uitnodigen voor onze jaarvergadering. Aan de andere kant, hebben praktijkdocenten die met bepaalde problemen worden geconfronteerd, geen idee dat ze daarvoor bij deze branchevereniging kunnen aankloppen.”

“Dat onderwijs is vooral bezig met de voorkant van de sector, de daadwerkelijke productie en handel. Maar ze hebben geen oog voor de achterkant. Ze weten niet wat het betekent als je een nieuwe variant wilt importeren, wat dat vraagt aan bijvoorbeeld douanecodes en toezicht. Je moet snappen wat dat betekent en hoe de keten op een nieuwe situatie moet reageren. De natuurlijke reflex voor bedrijven met dit soort problemen is: ik deel mijn informatie niet, dat is concurrentiegevoelig. Maar wij zijn gewend om met dat soort zaken om te gaan.”

“Daarover kun je in gesprek met opleiders. En zo is er nog een hele lijst onderwerpen. Keteninzicht bijvoorbeeld is iets waar het onderwijs meer mee zou moeten doen.”

“Ik pleit dan ook voor meer raakpunten tussen bedrijfsleven en onderwijs. Dat kan allerlei vormen hebben: gastlessen waar wij graag aan willen bijdragen, stages, excursies, gezamenlijke projecten. En het zou goed zijn om in de opleiding tijd in te ruimen om een dag mee te lopen met iemand uit het bedrijfsleven, bijvoorbeeld een kwaliteitsinspectieteam. Dan krijg je meer begrip voor wat zij doen.”

“Ook variatie is belangrijk voor stages. Kort, lang, meewerken of alleen kijken. En niet alleen aan het eind, maar ook aan het begin van de opleiding, omdat je dan de leerstof die in de opleiding wordt behandeld, een plaats kunt geven. Zet eerst als het ware de ladekast maar open, en ga die tijdens de opleiding vullen. Niet eenvoudig, want het bedrijfsleven reageert niet altijd positief als ze een stagiair krijgen die net met de opleiding is gestart.”

“Het onderwijs wil wel, dat heb ik daar wel geproefd, maar ze hebben onvoldoende ruimte in de regelgeving. Daar moeten we samen aan werken.” ■

Adverteren?

Voor inlichtingen over adverteren, vraag naar:

Pieter Boetzkes
Tormentilbeek 8
5709 PK Helmond
Telefoon 0492 556904
Fax 0492 556904
info@groenonderwijs.nl

Het tijdschrift Vakblad Groen Onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groen onderwijs en de verwante organisaties. Het verschijnt 10 maal per jaar. Met Vakblad Groen Onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Editie	Sluitingsdatum advertenties	Aanleverdatum meezenders	Verschijningsdatum
4	11-04-2014	16-04-2014	02-05-2014
5	16-05-2014	21-05-2014	06-06-2014
6	13-06-2014	18-06-2014	04-07-2014
7	05-09-2014	10-09-2014	26-09-2014
8	10-10-2014	15-10-2014	31-10-2014
9	07-11-2014	12-11-2014	28-11-2014
10	28-11-2014	04-12-2014	19-12-2014